

Motion till riksdagen 2011/12:So244

av **Hillevi Larsson (S)**

Statlig subvention av insulinpumpar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att behålla den statliga subventionen av insulinpumpar.

Motivering

Forskningen har gått framåt och nya hjälpmedel och behandlingar tas hela tiden fram inom vården.

Insulinpumpen har inneburit en revolution för många som lider av diabetes 1. Pumpen är ungefär lika stor som en mobiltelefon och man bär den med sig dygnet runt. Den är kopplad med en slang till magen. Nålen byts var tredje dag. Pumpen ger kroppen kontinuerliga små insulininjektioner. Pumpen gör det möjligt att skräddarsy behandlingen efter ett ökat alternativt minskat insulinbehov under dygnet. Den kan arbeta även på natten när man sover, så att insulinnivån blir jämn även då.

Det går inte att få en sådan precision med injektionsbehandling. Det går inte heller att leva oregelbundet om man tar sprutor, något som är möjligt med insulinpump och som ger diabetiker mycket större frihet.

Insulinpumpen fungerar kortsiktigt så att bäraren kan leva ett normalt liv. Men den fungerar också långsiktigt, med färre följsjukdomar och komplikationer än sprutbehandling ger. Detta är avgörande eftersom följsjukdomarna kan vara invalidiserande eller direkt livshotande, exempelvis hjärtinfarkt. Risk att bli blind eller behöva amputera fötter är andra komplikationer som kan tillstöta på längre sikt.

Den frihet en diabetiker vinner med insulinpumpen kommer inte bara den enskilde och hans eller hennes familj till del. Med insulinpump kan bäraren stå till arbetsmarknaden förfogande på ett helt annat sätt än med sprutbehandling. Med pumpen kan diabetiker ta jobb utan fasta tider och ändra planer i sista minuten.

Fel! Okänt namn på

Alternativet till insulinpump är sprutbehandling som innebär ungefär 8 sprutor varje dygn. Det är jobbigt för den enskilde att hålla reda på alla sprutor som ska tas vid exakta tider på dygnet. När man äter och vad måste diabetikern också hålla reda på eftersom det påverkar insulinnivåerna och behandlingen. Sprutbehandlingen måste anpassas till måltiderna. Det är mycket att hålla reda på och mycket arbete. Dessutom mår de flesta som har sprutbehandling dåligt, är trötta och upplever kraftiga känningar och svängningar när insulinnivåerna och blodsockret hoppar upp och ner.

Exempelvis finns det många småbarnsföräldrar som redan har mycket att hålla reda på kopplat till barnen. Risken att då och då glömma att ta sprutan är överhängande, något som kan leda till svimning och vara livsfarligt. Denna risk är även ett hot mot barnen, som är beroende av föräldrarnas tillsyn och omsorg.

Som regel får man diabetes 1 redan som barn. Det är ett extra dilemma att få ett litet barn att gå med på att ta i genomsnitt 8 sprutor per dag, i kombination med alla måltider som styrs upp och som barnet inte kan påverka. Eftersom sprutorna är livsviktiga måste föräldarna hålla fast barnet och ge sprutorna med tvång 8 gånger per dag. Det är inte roligt att utsätta sitt barn för detta varje dag!

Insulinpumpen innebär att bäraren slipper ta alla sprutorna. Nålen till pumpen byts var tredje dag och det går att göra smärtfritt. Det går också att leva och äta mer oregelbundet med pumpen. Detta innebär en stor frihet för både barn och föräldrar som är drabbade av diabetes 1!

Idag är 9 000 diabetiker beroende av pumpen. Det är en siffra som kan växa i framtiden, i takt med att fler diabetiker får testa insulinpumpen. Antalet diabetiker ökar dessutom.

Trots alla fördelarna med insulinpump föreslår nu Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket att den statliga subventionen av insulinpumpar ska slopas. Istället blir det upp till landstingen att erbjuda detta hjälpmedel till sina patienter. Det innebär att det blir valfritt för landstingen att subventionera pumpen eller att låta patienten betala själv. Men landstingen har helt olika policy vad gäller hjälpmedel och läkemedel för olika sjukdomar. Det kommer att bli stora geografiska skillnader, och många diabetiker riskerar att själv få betala insulinpumpen ur egen ficka om de vill ha den!

En insulinpump kostar 30 000–40 000 kronor. Den måste dessutom bytas ungefär vart fjärde år. Eftersom diabetes 1 är en livslång sjukdom innebär det stora kostnader för diabetiker som är beroende av pumpen för att kunna leva och överleva.

Det här innebär att pengarna kommer att styra vilken vård svårt sjuka människor med en potentiellt livshotande sjukdom kommer att få. Särskilt alarmerande är det att små barn riskerar att gå miste om den livsviktiga insulinpumpen för att deras föräldrar inte har råd!

Det är skandal att insulinpumpen riskerar att bli en klassfråga! Det är Fattigsverige tillbaka!

Förslaget att slopa den statliga subventionen av insulinpumpar måste snarast stoppas!

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 22 september 2011

Hillevi Larsson (S)